

การพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

The Development of Learning Innovations in Reading and Writing of Students in Lower Primary School Using School Base

สุชาดา หวังสิทธิเดช¹ ณัฐชัย จันทชุม² ยุทธพงศ์ ทิพย์ชาติ³ และปวริศ สารมะโน⁴

Suchada Wangsitthidet¹, Nattachai Juntachum², Yuthapong Thipchart³ and Pawaris Samano⁴

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม^{1,2,3,4}

Faculty of Education Rajabhat Maha Sarakham University^{1,2,3,4}

Corresponding author, E-mail: suchada.wa@rmu.ac.th¹, pawaris.sa@rmu.ac.th²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่าน การเขียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test (Dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความสามารถด้านการอ่าน การเขียน หลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 15.25 คะแนน หลังเรียน 29.13 คะแนน ซึ่งคะแนนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: นวัตกรรมการเรียนรู้, การอ่าน-การเขียน, โรงเรียนเป็นฐาน

ABSTRACT

The objective of this research is to study the results of using innovative reading and writing learning of elementary school students (Grades 3). The sample was 60 students from Grade 3 using the school base. Wapi Pathum Kindergarten, Semester 2, Academic Year 2022. The tools used to collect data are: 1) Learning management plan with reading and writing learning innovation. 2) Reading and writing proficiency test Statistics used in data analysis include percentage, mean, standard deviation. t-test (Dependent Samples)

The results showed that: 1) Results of the Implementation of the Reading Learning Management Plan Writing of Grade 3 students using school as a base. 2) Reading and writing skills After the implementation of the reading learning management plan. writing Average score before class 15.25 points, after class 29.13 points. It was statistically significantly higher than before the class at the .05 level.

Keywords: Innovative Learning, Reading-Writing, School-Based

บทนำ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาที่มุ่งพัฒนาการศึกษา ตามนโยบายของรัฐบาลที่เน้นการพัฒนาคนเป็นหลักในการพัฒนา ประเทศ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564) และนำประเทศสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ซึ่งตามกรอบ ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตามพระบรมราโชบาย ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) มีนโยบาย ที่เป็นการวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาวและเป็น จุดเริ่มต้นในการขับเคลื่อนไปสู่การเป็นประเทศที่มั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน และระบุกลยุทธ์ไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนาครู เกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สู่การศึกษา 4.0 จะเห็นได้ว่าการส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สู่การศึกษา 4.0 นั้นให้ความสำคัญในการพัฒนานวัตกรรมและใช้ นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียน ครูหรือบุคลากร ทางการศึกษาจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ต้องเรียนรู้ พัฒนาและยกระดับ ตนเองให้สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ ในห้องเรียนและนำมาใช้ในงานวิจัยครู ตลอดจนสามารถจัดการ นวัตกรรมเพื่อให้ได้นวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพ สร้างสรรค์ ตอบโจทย์ในองค์กรได้

จากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้นักเรียนทุกระดับชั้น อ่านออก เขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง และสื่อสารได้ เป็นการ ยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2560, น. 5) กำหนดจุดหมายให้ผู้เรียนมีความรู้และมีความสามารถ ในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต ซึ่งเป็นสมรรถนะสำคัญที่นักเรียนควรมีทักษะที่สำคัญและจำเป็นต้องฝึกฝนเพื่อใช้ในการสื่อสาร ได้อย่างถูกต้อง คือ ทักษะ การสื่อสาร โดยเฉพาะทักษะการอ่าน การเขียน เพราะการอ่านและ การเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิดเห็น ความรู้สึก ความเข้าใจ ของตนเองออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อ่าน เข้าใจและสามารถ เก็บไว้เป็นหลักฐานอ้างอิงได้ ดังที่ กำชัย ทองหล่อ

(2552, น. 148) ได้กล่าวไว้ว่า ภาษาเขียนจะทำให้เข้าใจความหมาย กันได้ การเขียนคำจึงนับว่าเป็นความสำคัญส่วนหนึ่งในการใช้ภาษา ถ้าเขียนผิด ความหมายก็เปลี่ยนไป หรืออาจจะไม่มีความหมายเลย ก็ได้ สอดคล้องกับ วรณิ โสมประยูร (2544, น. 157-159) ที่กล่าว ว่า หากเด็กเขียนสะกดคำไม่ได้ เด็กจะไม่สามารถเข้าใจเรื่องจาก ผู้อื่นและแสดงให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของตนเองไม่ได้ กล่าวคือ สื่อสารกันไม่ได้นั่นเอง ดังนั้นการเขียนสะกดคำให้ถูกต้องนับว่า เป็นสิ่งสำคัญมากในการเขียน ครูจึงต้องมีหน้าที่ช่วยฝึกฝน และหาปัญหาว่าสิ่งใดคือสิ่งที่ปัญหาในการเขียนสะกดคำ ของนักเรียน ซึ่งการอ่าน การเขียน เป็นทักษะจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับ การเรียนรู้และการพัฒนาชีวิตสู่ความสำเร็จ การอ่านคล่อง และ เข้าใจความหมาย นำมาซึ่งความรู้ และส่งเสริมให้เกิดการคิด วิเคราะห์ มีวิจารณ์ญาณ แยกแยะ และประยุกต์ใช้ข้อมูลที่เป็น ประโยชน์ต่อชีวิต พร้อมทั้งสามารถถ่ายทอด สื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของศตวรรษที่ 21 และจากการประเมินทักษะ การอ่าน และ การเขียน เป็นเกณฑ์หนึ่งในการจบช่วงชั้น ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 โดยมี จุดหมายเกี่ยวกับการอ่าน และการเขียนที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน คือ มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียนและ รักการค้นคว้า มีทักษะกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างเสริมทักษะในการดำรงชีวิต ซึ่งการประเมินดังกล่าวไม่ได้กำหนดมาตรฐานในแต่ละช่วงชั้น แต่ให้สถานศึกษากำหนดเกณฑ์ในการประเมินนักเรียนของแต่ละ สถานศึกษาขึ้นเอง

จากรายงานผลการประเมินการอ่านออกเขียนได้ของสำนัก ทดสอบทางการศึกษาปี พ.ศ.2560 ถึงปี พ.ศ.2562 พบว่าปัญหา การอ่านออกเขียนอยู่ในระดับปรับปรุงที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยใน ปี พ.ศ.2560 การอ่านออกเสียงระดับปรับปรุงร้อยละ 6.86 การเขียนคำอยู่ในระดับปรับปรุงร้อยละ 11.84 ปี พ.ศ.2561 การอ่านออกเสียงระดับปรับปรุงร้อยละ 10.05 และปี พ.ศ. 2562 อ่านออกเสียงระดับปรับปรุง ร้อยละ 17.43 (วิชญ์ ทรัพย์สมบัติ, 2562; สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2561) และพบว่า สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้มาจาก หลายสาเหตุ ได้แก่ 1) นโยบายการศึกษาปรับเปลี่ยนไปตามสมัย

ของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการเปลี่ยนแปลงนโยบายบ่อย 2) โรงเรียนและครูมีภาระงานนอกเหนือจากงานสอนมาก ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติการสอน 3) นโยบายไม่让孩子เรียนซ้ำชั้น ทำให้เด็กเรียนอ่อนเลื่อนไปเรียนชั้นสูง ทั้งที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ 4) เนื้อหาภาษาไทยมีลักษณะโครงสร้างที่ซับซ้อนประกอบด้วยพยัญชนะ สระ ตัวสะกดและวรรณยุกต์ มีหน่วยเสียงพยัญชนะหลายตัว ตัวสะกดไม่ตรงมาตรา การผันเสียงวรรณยุกต์ มีทั้งแบบตรงเครื่องหมายและไม่ตรงเครื่องหมาย 5) ครูผู้สอนภาษาไทยไม่ได้จบวิชาเอกภาษาไทยมาโดยตรง ขาดความชำนาญและประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย และ 5) ผู้ปกครองขาดการดูแลเอาใจใส่ ย้ายถิ่นฐานทำให้เด็กต้องย้ายติดตาม เปลี่ยนโรงเรียนบ่อย ทำงานอยู่ต่างจังหวัด ฝากเด็กอยู่กับญาติ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งบางคนอ่านหนังสือไม่ออกไม่สามารถสอนเด็กเพิ่มเติมได้ (นิตยั พรหมประสิทธิ์, 2559; พิศิษฐ ตัณฑวณิช, 2558; มิรินดา บุรุงโรจน์ และคณะ, 2560) และจากการสังเกตการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนในระดับประถมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพครู จังหวัดมหาสารคาม พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่อ่านหนังสือไม่คล่อง สะกดคำไม่เป็น เขียนคำศัพท์พื้นฐานไม่ค่อยถูก และเมื่อลองพื้นที่เก็บข้อมูลกับนักเรียน พบว่า นักเรียนไม่ค่อยชอบเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพราะเนื้อหาเยอะ เรียนไม่ทัน ไม่ค่อยเข้าใจเวลาที่ครูสอน ที่สำคัญการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนไม่สนุก ด้วยเหตุผลและข้อมูลดังกล่าวข้างต้น คณะผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน ของนักเรียน จึงสนใจศึกษาเรื่องการพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการอ่าน การเขียนของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและยกระดับคุณภาพการศึกษา ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาผลการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านการเขียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพครู ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 10 โรงเรียนที่มีความสามารถใกล้เคียงกันแบบละความสามารถเก่ง ปานกลาง อ่อน ดังนี้ โรงเรียนศรีโกสุมวิทยามิตรภาพที่ 209 โรงเรียนอนุบาลกันทรวิชัย โรงเรียนเมืองวาปีปทุม โรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม โรงเรียนบ้านกอกหนองผือ โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ โรงเรียนบ้านเชียงยืน โรงเรียนบ้านหินลาด โรงเรียนบ้านหนองเขื่อนช้าง และโรงเรียนบ้านท่าสองคอน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องละ 30 คน รวมจำนวน 60 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

ขอบเขตด้านเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้ มีการคัดเลือกคำศัพท์ที่นำมาใช้จัดการเรียนการสอนโดย ศึกษาจากบัญชีคำศัพท์ของชั้นประถมศึกษาตอนต้น และคัดเลือกคำที่นักเรียนส่วนใหญ่เขียนผิดมาใช้เป็น เครื่องมือในการทำวิจัย จากนั้นนำคำศัพท์ที่คัดเลือกไปสนทนากลุ่มและหาคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลในการวิจัยดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 9 แผน 18 ชั่วโมง โดยแผนการจัดการเรียนรู้มี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นเตรียม ขั้นสอน ขั้นกิจกรรมกลุ่ม ขั้นประเมินผล และขั้นสรุปผล มีคุณภาพตามเกณฑ์ ได้ค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญเท่ากับ 1.00

2. คู่มือการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน ชั้นประถมศึกษาตอนต้น

3. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่าน การเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นข้อทดสอบแบบอัตนัย และปรนัย จำนวน 30 ข้อ กำหนดค่าคะแนน คือ ตอบถูกได้ 1 ตอบผิดได้ 0 คะแนน ได้ค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญเท่ากับ 1.00 แล้วนำไป

หาค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.25-0.75 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.33-1.00 และค่าความ เชื่อมั่นของแบบทดสอบ ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเบื้องต้น (Pre Experimental Research) กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One-Group Pre-test-Post-test Design) (Kerlinger, 1986) ดังนี้

O ₁	X	O ₂
----------------	---	----------------

O₁ หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)

X หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน

O₂ หมายถึง การทดสอบหลังเรียน (Post-test)

และทำการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเครือข่าย พัฒนาวิชาชีพครู ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. คณะผู้วิจัยขอหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ ตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียน

2. ดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ทำแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่าน การเขียน จากนั้นนำไปวิเคราะห์ สรุปผล เลือกแบบทดสอบที่ใช้ได้ มาเก็บไว้ใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ต่อไป

3. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน จำนวน 9 แผน เป็นเวลา 18 ชั่วโมง โดยการพัฒนาตามกระบวนการ ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และวิเคราะห์เนื้อหา

หลักภาษาเรื่องการอ่าน การเขียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อหา วิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และออกแบบ วิธีการสอนให้เกิดประสิทธิภาพในการ เรียนรู้

3.2 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับหลักการ ใช้ ภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำ และเอกสาร บัญชีคำพื้นฐาน ของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และจัดคัดแยกประเภทเนื้อหา การสะกดคำ เรื่อง คำที่ควบกล้ำแท้ คำที่ควบกล้ำไม่แท้ คำที่อักษรนำ แล้วนำมาทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565 เพื่อคัดเลือกคำที่นักเรียนส่วนใหญ่อ่านและเขียน ผิดและนำมาใช้ ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นขั้นตอน ที่ทำให้ได้คำศัพท์ที่มีคุณภาพเหมาะสมที่นำมาใช้จัดกิจกรรม การเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

3.3 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นกระบวนการ Active Learning

3.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน จำนวน 9 แผน โดยดำเนินการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ตามรายละเอียดดังนี้

3.4.1 ขั้นเตรียม ครูสนทนา ทักทาย เตรียมสื่อการสอน เพื่อสร้างความสนใจผู้เรียนด้วยสื่อที่หลากหลาย เช่น สื่อวัสดุของจริง สื่อ สิ่งประดิษฐ์ สื่อภาพ แจ่งจุดประสงค์เนื้อหาและบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของนักเรียน จัดกลุ่มละความสามารถ เก่ง ปาน กลาง อ่อน

3.4.2 ขั้นสอน ครูจัดกิจกรรม การเรียนการสอนด้วย สื่อต่างๆ ที่หลากหลาย เช่น สื่อวีดิทัศน์ เพลง ปริศนาคำทาย นิทาน ตารางปิโก ให้นักเรียนอ่านออกเสียงแจกลูกสะกดคำ เขียนคำ เรียงคำให้ตรงกับความหมาย จากสื่อที่ครูเตรียมมา

3.4.3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม ครูอธิบายวิธีการเล่นเกม กติกา การเล่นร่วมกันเป็นกลุ่ม และให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกัน

3.4.4 ขั้นประเมินผล ครู ประเมินผลด้วยการให้ นักเรียนอ่านคำ อ่านประโยค เขียนตามคำบอก โดยใช้ใบงาน แบบทดสอบการอ่าน การเขียน และเฉลยคำตอบ ครูบันทึกคะแนน นักเรียนรายบุคคลและนำมาหาค่าเฉลี่ย

3.4.5 ขั้นสรุปผล ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหา ที่ได้เรียนมา

4. เมื่อดำเนินการครบทั้ง 9 แผนการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบ วัดความสามารถการอ่าน การเขียน จำนวน 30 ข้อ จากนั้น นำไปวิเคราะห์ผล หาค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

รายการประเมิน	ระดับชั้น ป.3		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วนตามที่สถานศึกษากำหนด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกัน	4.70	0.46	มากที่สุด
3. กิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเตรียม ขั้นสอน ขั้นกิจกรรมกลุ่ม ขั้นประเมินผล และขั้นสรุปผล ในการพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่าน การเขียน	4.80	0.40	มากที่สุด
4. การจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ Active Learning	4.80	0.40	มากที่สุด
5. กิจกรรมการเรียนรู้แสดงให้เห็นถึงการส่งเสริมความสามารถด้านการอ่าน การเขียน	4.70	0.46	มากที่สุด
6. สื่อ/นวัตกรรม มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.50	0.50	มาก
7. สื่อ/นวัตกรรม แสดงให้เห็นถึงการส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนด้านการอ่านการเขียน	4.30	0.46	มาก
8. เกณฑ์การประเมินผลสามารถสะท้อนความสามารถของผู้เรียนด้านการอ่าน การเขียน	4.30	0.46	มาก
รวม	4.64	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.39)

2. ความสามารถด้านการอ่าน การเขียน หลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน ก่อนเรียน-หลังเรียน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียน-หลังเรียน

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D	df	t	Sig.
ก่อนเรียน	60	30	15.25	1.398	59	18.40	.000
หลังเรียน			29.13	1.016			

จากตารางที่ 2 ความสามารถด้านการอ่าน การเขียน หลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน คะแนนการอ่าน การเขียนเฉลี่ยก่อนเรียน 15.25 คะแนน คะแนนการอ่าน การเขียนเฉลี่ยหลังเรียน 29.13 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบคะแนนหลังเรียนต่อคะแนนก่อนเรียน พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีประเด็นอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (S.D. = 4.64, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น จำนวน 9 แผน จำนวน 18 ชั่วโมง ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นสอน

3) ชั้นกิจกรรมกลุ่ม 4) ชั้นประเมินผล 5) ชั้นสรุปผล มีคุณภาพ และสามารถพัฒนาความสามารถอ่าน การเขียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้งนี้เป็นเพราะแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้รับการพัฒนาตามกระบวนการที่สำคัญของการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน มีการตรวจสอบคุณภาพเชิงเนื้อหา เมื่อนำไปใช้จัดการเรียนการสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม จะเห็นได้ว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่าน การเขียน สูงขึ้น นักเรียนมีความสนใจกระตือรือร้นในการ เรียน เกิดปฏิสัมพันธ์ มีการช่วยเหลือพึ่งพาร่วมกันและกัน แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยนวัตกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน มีคุณภาพ ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ นวลจิตต์ เขาวีรติพงศ์ (2560: 1006) ที่กล่าวไว้ว่า การเขียน แผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง ครูต้องมีความรู้ด้านเนื้อหา ที่จะสอน มีความรู้เกี่ยวกับวิธีสอน และมี ความรู้เกี่ยวกับวิธีการ เขียนแผน เพราะการเขียนแผนการสอนที่ถูกต้องสามารถนำไปใช้ จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพได้

2. ความสามารถด้านการอ่าน การเขียน หลังการใช้ แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน ค่าเฉลี่ยคะแนน ก่อนเรียน-หลังเรียน ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 คะแนน เฉลี่ยก่อนเรียน 15.25 คะแนน คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 29.13 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบคะแนนหลังเรียนต่อคะแนนก่อนเรียน พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ความสามารถด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงขึ้น หลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียน ซึ่งเป็นเพราะว่า แผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียน ที่ผู้วิจัยนำมาใช้จัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นั้นมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ได้อย่าง หลากหลาย ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม ผู้สอนได้จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ เรียนรู้จากสื่อที่หลากหลาย นักเรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติ กิจกรรม จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการสอนที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้เป็น อย่างดี และสื่อที่นำมาใช้ก็เป็นสื่อที่อยู่รอบตัว มีทั้งสื่อที่เป็น

รูปธรรมและนามธรรมประกอบกัน ทำให้รู้สึกตื่นเต้น กระตือรือร้น ในเนื้อหาที่ครูสอน รวมถึงครูมีการจัดกลุ่มละความสามารถ ของผู้เรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียน ได้เรียนรู้ร่วมกันและช่วยเหลือพึ่งพาร่วมกันและกันในขณะเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ผู้สอนได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน เนื้อหาโดยเน้นการอ่าน การเขียน ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย เช่น ฝึกอ่านคำจากสื่อคำศัพท์และหนังสือ ร้องเพลง ตอบคำถาม จากปริศนาคำทาย พังนิทาน ทำแบบฝึกหัด โดยเน้นกระบวนการ ทำงานเป็นกลุ่มตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง ทำให้นักเรียนได้ เรียนรู้จากกิจกรรมที่หลากหลาย และมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งส่งผล ให้นักเรียนเกิดความสามารถในการเรียนรู้ได้ ได้ลงมือปฏิบัติ และ ฝึกทักษะการอ่าน การเขียนจากกิจกรรมต่าง ๆ ช่วยเหลือกันทำ แบบฝึกหัด ในแต่ละเรื่องนักเรียนจะได้ฝึกทำแบบฝึกหัดในรูปแบบ ที่แตกต่างกัน และเป็นแบบฝึกหัดที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัย ของนักเรียน ถึงแม้บางกิจกรรมนักเรียนคิดไม่ออก แต่เมื่อครู ช่วยเหลือด้วยการอธิบายเพิ่มเติมนักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้ ทำให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหา สนใจและตั้งใจเรียน อีกทั้งการมอบ บทบาทหน้าที่ในการช่วยเหลือกันทำงาน ทำให้นักเรียนได้ฝึกทักษะ การอ่าน การเขียน การฟัง การพูด ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ช่วยในการ เรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความแตกต่างกันทางการเรียนรู้ และ สำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อนก็ยังได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และ เปิดโอกาสให้นักเรียนที่เก่งได้ช่วยเหลือ แนะนำเพื่อน ส่วนนักเรียน ที่มีความสามารถปานกลางก็ได้เรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน นอกจากนี้ ในขั้นตอนนี้ครูยังอธิบายเพิ่มเติมความรู้ให้กับนักเรียนทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายมากขึ้น ดังที่ วรณิ โสมประยูร (2544, น. 156-157) ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545, น. 55-56) และอุทัยวรรณ ปิ่นประชาสรร (2557, น. 18) โสภิตา มูลเทพ (2564, น. 550-556) ได้กล่าวถึง วิธีการสอนการอ่าน การเขียน ที่จะได้ผลนั้น ครูควรเน้นสอนให้นักเรียนได้ฝึกแจกลูกสะกดคำ ครู ต้องสอนการเขียนให้สัมพันธ์กับทักษะอื่น ๆ เช่น การฟัง การพูด และการอ่าน ซึ่งสามารถทำได้ด้วยการจัดกิจกรรมการเขียน การฝึกฝนต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่าน การเขียน ในรูปแบบที่หลากหลาย รวมถึงสร้างเจตคติที่ดี ในการเรียนให้แก่นักเรียน ควรสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้

และหาสื่อการเรียนการสอนที่ทำให้นักเรียนไม่เบื่อ เช่น รูปภาพ เพลง เกม เป็นต้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ อุทัยวรรณ ปิ่นประชาสรร (2557, น. 18) ที่ได้กล่าวถึงการสอนภาษาไทยให้สนุกซึ่งมีเนื้อหาที่แนะนำเกี่ยวข้องกับการสอนเขียนสะกดคำไว้ว่า ต้องจัดกิจกรรมให้หลากหลาย เช่น 1) เรียนคำศัพท์จากรูปภาพ 2) เรียนคำศัพท์และรูปประโยคจากเพลง 3) เรียนพยัญชนะ มาตรา สะกดไทยจากเกมจับคู่คำ (ครูและผู้เรียนช่วยกันประดิษฐ์การ์ด คำศัพท์สีต่างๆ) 4) เรียนโดยสอนจากง่ายไปยาก 5) เรียนโดยการ ให้เขียนตามคำบอก อ่านออกเสียงในห้องเรียน 6) เรียนคำ ลักษณะนามด้วยการจัดหมวดหมู่คำศัพท์ 7) เรียนโดยการให้แต่ง ประโยคปากเปล่าจากคำศัพท์ แต่งประโยคในสมุด 8) เรียนแล้ว ต้องมีความสนุกสนานช่วยให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาเรียน เพราะหาก ครูจัดกิจกรรมที่หลากหลาย สนุกสนาน นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในการเรียนได้ลงมือปฏิบัติ ก็จะทำให้ นักเรียนเกิดความสามารถ ในการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม ผู้สอนจัดกิจกรรมกลุ่มโดยใช้ สื่อบัตรคำ เกมการศึกษา เกมฝึกเขียน เกมสะกดคำ เน้นการฝึก ความสามารถด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียนเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล ผู้สอนประเมินผลการเรียนการสอนด้วยการอ่าน การเขียนตามคำบอก ซึ่งนักเรียน ส่วนใหญ่ สามารถอ่าน เขียนสะกดคำได้ถูกต้อง แต่เนื่องจากการเขียนสะกด คำ คำหนึ่งนั้นอาจมีเรื่องอื่น ๆ ด้วยเช่น คำว่า แต่การกำหนดเกณฑ์ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน เมื่อ นักเรียนได้ฝึกฝน และจดจำคำได้ ทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ เกิดความ ภาคภูมิใจ ส่งผลให้นักเรียนเกิดความสามารถในการเรียนรู้

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปผล ผู้สอนและนักเรียนสรุปเนื้อหา ที่เรียนรู้ร่วมกัน แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหา ที่ครูสอน ดังนั้น แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนได้ฝึกทักษะ ที่หลากหลายและไม่ละเลยต่อหน้าที่ มีความพยายาม ปฏิบัติหน้าที่ ของตน เพื่อเป้าหมายในความสำเร็จร่วมกันและเท่าเทียมกัน ส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจ มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้

มากยิ่งขึ้น รวมถึงยังเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่สามารถ ดัดแปลง สอดแทรก กิจกรรมการสอน และสื่อได้อย่างหลากหลาย ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถใน การอ่าน การเขียนของตนเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า

1.1 การสอนการอ่าน การเขียนให้มีประสิทธิภาพ นักเรียนต้องเรียนรู้พยัญชนะ คำศัพท์ที่หลากหลาย ซึ่งแต่ละเรื่อง นั้นอาจมีคำศัพท์ที่นอกเหนือจากบัญชีคำศัพท์ เช่น คำศัพท์จาก หนังสือเรียน คำศัพท์จากสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว ดังนั้น ควรเพิ่มเติมคำศัพท์ที่นอกเหนือจากบัญชีคำพื้นฐาน เช่น คำศัพท์ ที่อยู่หนังสือเรียน คำศัพท์จากสิ่งรอบตัวนักเรียน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่าการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้อ่าน ด้านการอ่าน การเขียน สามารถพัฒนาความสามารถอ่าน การเขียน ให้กับนักเรียนได้ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคคล ที่เกี่ยวข้องจึงควรสนับสนุนให้มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้อ่าน การเขียน ไปใช้ในระดับชั้นอื่น และกลุ่มสาระอื่นด้วย รวมถึง เผยแพร่ไปยังโรงเรียนอื่นๆของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพ ครู จังหวัดมหาสารคามและสังกัดอื่น ๆ ได้ ตามความเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียนไปทดลองใช้ในเนื้อหาสาระอื่นๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยระดับชั้นอื่นและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นด้วย

2.2 ควรมีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้อ่านไปใช้เพื่อศึกษา ร่วมกับตัวแปรอื่นเช่น ทักษะการทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความมีน้ำใจ ทักษะการคิด ความ แตกต่างระหว่าง บุคคล เป็นต้น

2.3 การนำนวัตกรรมการเรียนรู้อ่านไปใช้กับนักเรียน ที่มีความบกพร่อง ทางการเรียนรู้ควรมีการสอนซ่อมเสริมเพิ่มเติม หรือหาวิธีการสอนอื่นร่วมด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. จำกัด.
- กำชัย ทองหล่อ. (2552). *หลักภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2545). *การสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- นวลจิตต์ เขาวงกตพิงค์. (2560). การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนนิเวศวิทยาศาสตร์. *Verridian E-Journal Silpakorn University*, 10(1).
- นิตยั พรหมประสิทธิ์. (2559). การแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทย กรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านลาดแล สงัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2. รายงานการศึกษาส่วนบุคคล สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- พิศิษฐ์ ตันทวนิช. (2558). แนวคิดการจำแนกพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์การจัดการ การศึกษา ด้านพุทธิพิสัยตามแนวคิดของบลูมและคณะฉบับปรับปรุง. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*, 3(2), 13-25.
- มรินดา บูรรุ่งโรจน์ และคณะ. (2560). *เทคนิคและกลวิธีการสอนภาษาไทยตามแนวทางทวิ-พหุภาษาศึกษา ๖* (เล่มที่ 6). ในหนังสือชุดองค์ความรู้การพัฒนาการศึกษาโดยใช้ภาษาแม่เป็นฐานตามแนวทางทวิ-พหุ ภาษาศึกษา. ศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤตสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม เอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล.

- วิษณุ ทรัพย์สมบัติ. (2562). *ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2562* สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สืบค้นเมื่อ มีนาคม 15, 2565 จาก <https://bet.obec.go.th/wpcontent/uploads/2020/06/onet-p3m3m62562.pdf>
- วรรณ โสมประยูร. (2544). *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- โสภิตา มูลเทพ. (2564). การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเกมการศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 19(2), 550-568.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)*. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ 2557. ราชกิจจานุเบกษา. ค้นวันที่ 8 กันยายน 2560 จาก <http://www.senate.go.th/w3c/senate/pictures/comm/52/lawguide/law1/6.pdf>.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)*.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2561). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- อุทัยวรรณ ปิ่นประชาสรร. (2557). *กลวิธีการสอนภาษาไทยให้สนุก*. กรุงเทพฯ: บริษัทอ็องคอร์ดเนเปียร์ จำกัด.
- Kerlinger, F. N. (1986). *Foundations of Behavior Research*. Japan: CBS.